ОБЩИНА ШУМЕН

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел.: 054/800810,
e-mail: mayor@shumen.bg, http://www.shumen.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ * СМЕТНА ПАЛАТА * ФО 14

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА
относно изпълнението по бюджета
на Община Шумен към 31.12.2025 година

Първоначалният бюджет на Община Шумен е приет с Решение № 396 по протокол № 19 от 29.04.2025 г. на заседание на Общински съвет Шумен в размер на 185 848 609 лв. От тях, с държавен характер 121 584 608 лв. делегирани от държавата дейности, дофинансирани с общински приходи 3 191 706 лв. и 61 072 295 лв. с местен характер. След извършени корекции по бюджета на Община Шумен, съгласно заповеди, получени трансфери от централния бюджет и трансфери от министерства и други настоящия размер по приходите и разходите е 229 994 711 лв.

Към 31.12.2025 г. отчетните данни по ЕБК за изпълнението на бюджета на Община Шумен по план и отчет са като следва:

- приходи, помощи и дарения по уточнен план 43 826 147 лв. – отчетени 41 336 174 лв.;
- предоставени трансфери за делегирани от държавата дейности по план 130 330 687 лв. – отчетени 130 567 087 лв.;
- предоставени трансфери за местни и делегирани от държавата дейности, дофинансирани с местни приходи по план са в размер на 19 993 462 лв. отчетени 21 325 721 лв.;
- предоставени временни безлихвени заеми по план 2 567 828 лв., отчетени са 466 284 лв., от които за делегирани от държавата дейности - 360 729 лв. и за местни дейности -105 555 лв.

Отчетените данни в касовия отчет в раздел „Разходи" по уточнен план са 229 994 711 лв., а изпълнението към 31.12.2025 г. в размер на 201 914 732 лв. или 87,80 %, спрямо уточнения план.

Преходният остатък към 01.01.2025 г., съгласно Приложение 13 към Решение № 396 по протокол № 19 от 29.04.2025 г. на Общински съвет Шумен е в размер на 32 459 930 лв., в т.ч. за делегирани от държавата дейности 19 404 916 лв. и за местни дейности и делегирани от държавата дейности, дофинансирани с местни приходи в размер на 13 044 297 лв.

ИМУЩЕСТВЕНИ ДАНЪЦИ И НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

Изпълнението на собствените приходи на Община Шумен към 31.12.2025 г. е 94,32 %. При годишен бюджет 43 826 147 лв., отчетеният им размер за четвърто тримесечие възлиза на 41 336 174 лв.

1. ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

Общото изпълнение на данъчните приходи към 31.12.2025г. е 17 545 544 лв. при разчет 15 440 000 лв. Спрямо заложения бюджет изпълнението е 113.64 %. В сравнение с 2024 г., при данъчните приходи се отчита ръст в размер на 1 328 464 лв. или 108.20 %

Данък върху недвижимите имоти – при план 5 350 000 лв. към 31.12.2025 г. събраните суми от данък недвижим имот са в размер на 5 343 473 лв., което е 99,88 % от годишния план. Намалението на прихода от този данък спрямо 2024 г. е в размер на 209 814 лв. или 96,23 %

Данък върху превозните средства - при разчет 4 850 000 лв., изпълнението за четвърто тримесечие на 2025 г. е в размер на 4 936 444 лв., което е 105,03 % спрямо планираното за периода. Нарастването спрямо 2024 г. е с 436 039 лв или 108,84 %.

Данък за придобиване на имущества при дарение и по възмезден начин – при план

4 950 000 лв., изпълнението на плана е 131,00 % или 6 484 641 лв. При този данък се отчита увеличение на прихода в размер на 1 043 770 лв. в сравнение с 2024 г. или 119,19%.

Патентен данък - планирано 240 000 лв., изпълнение 122,19 % или 293 250 лв.

Туристически данък - планът за този данък е приет 50 000 лв., като към 31.12.2025г. са постъпили 43 592 лв., което е 87,18 % спрямо планираното за периода.

2. НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

Към 31.12.2025 г. неданъчните приходи, включително корективите за внесен ДДС и други данъци възлизат на 23 790 630 лв., при план 28 386 147 лв., което е 83,81 % изпълнение на плана.

Неданъчните приходи включват **приходи и доходи за собственост**, при разчет 7 528 441 лв., изпълнението е 6 310 713 лв. или 91,22 %. Намалението на тези приходи спрямо 2024 г е значително – 416 382 лв. или 93,81 %.

Приходи от **наеми на имущество**, разчетени в размер на 2 277 769 лв., изпълнение 82,76 % или реализирани към края на четвърто тримесечие 1 885 139 лв.

Приходи от **наеми на земя** при разчет 854 140 лв., изпълнение 841 299 лв., което е 98,50 %, спрямо планираното за периода.

По параграф **§§ 24-04 „Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция“** при разчет за годината 3 496 532 лв. са постъпили 3 336 491 лв. или 95,42 % изпълнение на плана.
В този параграф са включени приходи от: тръжна документация, приходи и услуги от общинските предприятия и другите второстепенни разпоредители.

С най-голям относителен дял от неданъчните приходи по бюджета на Община Шумен са **общинските такси.** При уточнен план 13 467 077 лв., изпълнението е 12 589 360 лв. или 93,48 %. Отчита се увеличение на събраните такси спрямо 2024 г. в размер на 2 424 935 лв. или 123,86 %.

Изпълнението по видове такси, както следва:

- Такса **битови отпадъци** - при разчет по бюджета за годината от 10 640 000 лв. изпълнението е 92,26 % или 9 816 722 лв. Тук увеличението спрямо 2024 г. е в размер на 1 965 957 лв. или 125,05 %.
- Такса **за ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, улични платна и др.** – изпълнение 83,86 % или 201 273 лв., при план – 240 000 лв.
- Такса **за ползване на детски кухни** при бюджет – 81 000 лв., изпълнение 88,87 % или 71 985 лв.
- Такса за ползване на общежития и други по образованието - при план 55 077 лв., изпълнение 98,16 % или 54 065 лв.
- Такса **за административни услуги** - при план 440 000 лв. са постъпили 358 789 лв., 81,54 % изпълнение.
- Такси **за технически услуги** - изпълнението е 1 203 964 лв. при план – 800 000 лв. или 150,50 % изпълнение към 31.12.2025г.
- Такса **за притежаване на куче** при разчет за годината 11 000 лв., изпълнението е в размер на 15 463 лв. или 140,57 %.
- Такса за ползване на **домашен социален патронаж и други общински социални услуги** – при план 270 000 лв., постъпили 276 823 лв. или 102,53 % изпълнение.
- **Други общински такси** - постъпили 473 676 лв. при разчет 760 000 лв. или 62,33 % спрямо планираното.

Глоби, санкции и наказателни лихви – Към края на четвъртото тримесечие на 2025 година постъпленията по **§§ 28-00 „Глоби, санкции и наказателни лихви“** са в размер на 917 072 лв. или 83,18 %, при уточнен план от 1 102 400 лв.

Други неданъчни приходи - постъпили 2 902 219 лв. или 116,01 % изпълнение, при план за 2025 г. – 2 501 621 лв.

Продажба на нефинансови активи - изпълнение 1 538 021 лв., при годишен план

4 350 000 лв. или 35,36 %.

Приходи от концесии - отчетени 34 376 лв.

Помощи и дарения от страната – към четвърто тримесечие на 2025 г., в общината са постъпили средства от дарения и помощи от страната в размер на 238 840 лв.

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ЦЕНТРАЛНИЯ БЮДЖЕТ

Взаимоотношенията с Републиканския бюджет включват получените трансфери /субсидии/ от Републиканския бюджет.

- **Обща субсидия и други трансфери за държавни дейности от ЦБ за общини §§ 31-11** - при разчет 111 135 991 лв., изпълнението към 31.12.2025 г. е 111 135 991 лв. или 100 %.
- **Обща изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности от ЦБ за общини §§ 31-12** - при разчет 5 450 500 лв., изпълнение 5 450 500 лв. или 100 % .
- **Целеви трансфери за капиталови разходи от ЦБ §§ 31-13 за държавна дейност** – са постъпили трансфери за 1 695 160 лв. при план 1 695 160 лв.
- **Получени от общини целеви трансфери от ЦБ чрез кодове СЕБРА 488 001 §§ 31-18** – при разчет 4 498 255 лв., изпълнение 4 498 255 лв. или 100 %.
- **Получени от общини целеви трансфери от ЦБ чрез кодове СЕБРА 488 002 §§ 31-28 за държавна дейност** – разчет 2 988 496 лв., изпълнение е 2 988 496 лв. или 100 %.

ПОЛУЧЕНИ ТРАНСФЕРИ МЕЖДУ БЮДЖЕТИ

Получените трансфери между бюджети се формират от **§§ 61-00, §§ 62-00, §§ 64-00:**

- **Трансфери между бюджети**

§§ 61-00 - постъпили трансфери план 27 617 368 лв., по отчет 27 617 371 лв. или 100 %.

- **Трансфери между бюджети и сметки за средства от ЕС**

§§ 62-00 – предоставени трансфери за местна дейност при план (-3 107 465) лв. и отчет (-1 538 807) лв.

- **Трансфери от/за държавни предприятия и други лица, включени в КФП**

§§ 64-00 – получените трансфери местна дейност са в размер на 73 331 лв., при план 73 331 лв. или 100 % изпълнение.

ПО РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА

Общо разходите по бюджета към 31.12.2025 г. по план са 229 994 711 лв., изпълнението е 201 914 732 лв. или 84,69 %. Спрямо 2024 г. се наблюдава увеличение на разходите, вследствие увеличаването на възнагражденията и обема на изпълнените капиталови разход в размер на 122,77 % или в абсолютен размер – 37 440 389 лв.

Изпълнението на разходите се разпределя по следния начин:

- За държавни дейности – 130 890 088 лв. при 115 442 769 лв. за 2024 г.
- За местни дейности – 68 925 268 лв. при 47 162 323 лв. за 2024 г.
- Дофинансиране на държавната дейност с общински средства – 2 099 376 лв. при 1 869 253лв. за 2024 г.

Изпълнение на разхода по функции :

Функция 1 „Общи държавни служби“- изпълнението по тази функция е 10 042 791 лв. при уточнен план 10 939 352 лв. или 91,80 % .

- За държавни дейности - планирани 7 375 902 лв., изпълнението е 6 797 733 лв., или 92,16 % изпълнение спрямо плана за 2025 г.;
- За местни дейности - при план 2 642 916 лв., изпълнение 2 374 755 лв. или 89,85 %,;
- Дофинансиране на държавната дейност с общински средства – при план 920 534 лв., изпълнението е 870 303 лв. или 94,54 %, спрямо планираното за 2025 г.

Функция 2 „Отбрана и сигурност“ - За държавни дейности - планирани 608 302 лв., изпълнението е 342 700 лв., или 56,34 % изпълнение спрямо плана за 2025 г.;

Функция 3 „Образование“ – при годишен план 86 545 722 лв., изпълнението е 92,09 % или 79 700 026 лв. Изпълнението във функция „Образование“ е както следва:

- За държавни дейности – при план 83 161 844 лв., отчет 76 921 274 лв., или изпълнението 92,50 %, спрямо плана за 2025г.;
- За местни дейности – при план 2 293 707 лв., отчет 2 187 941 лв., или 95.39 % изпълнение;
- Дофинансиране на държавната дейност с общински приходи – при план 1 090 171 лв. изпълнението 54.19 % или 590 811 лв.

Функция 4 „Здравеопазване“ – при годишен план 12 052 835 лв., изпълнението общо за функцията е 84.36 % или 10 168 354 лв. Отчетените средства по функция „Здравеопазване“ са както следва:

- За държавни дейности - при план 10 883 393 лв., отчет 9 168 474 лв., изпълнението е 84,24 %, спрямо плана за 2025 г.;
- За местни дейности - план 1 169 442 лв., отчет 999 880 лв., изпълнение 85,50 % спрямо плана за 2025 г.

Функция 5 „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“- при план 38 882 592 лв., отчет 32 361 819 лв. или 83,23 % изпълнение, спрямо плана за 2025 г. Разчетът на функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“:

- За държавни дейности – при план 37 454 204 лв., изпълнение 30 955 121 лв. или 82,65 %, спрямо плана за 2025 г.;
- За местни дейности – при план 1 402 916 лв., изпълнение – 1 401 918 лв. или 99,93 % спрямо плана за 2025 г.;
- Дофинансиране на държавната дейност с общински средства – при план 25 472 лв., изпълнение 4 780 лв. или 18,77 % спрямо плана за 2025 г.

Функция 6 „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и околна среда“ – при годишен план 38 396 955 лв., отчет 35 284 214 лв. или 91,89 % изпълнение спрямо плана за 2025 г. Издръжката в тази функция е изцяло разход на общинския бюджет.

Функция 7 „Почивно дело, култура, религиозни дейности“ - при план 27 354 939 лв., изпълнение 19 293 985 лв. или 70,53 % за отчетения период. Разчетът на функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности“е както следва:

- За държавни дейности - план 7 163 475 лв., изпълнение 6 704 786 лв. или 93,60 % за отчетния период;
- За местни дейности – план 18 792 668 лв., изпълнение 11 955 717 лв. или 63,62 %; за отчетния период;
- Дофинансиране на държавната дейност с общински средства – при план 1 398 796 лв., изпълнение 633 482 лв. или 45,29 % за отчетния период.

Функция 8 „Икономически дейности и услуги“ - при план 14 699 665 лв., изпълнение 14 211 591 лв. или 96,68 % спрямо плана за 2025 г.

Разчет на функция „Икономически дейности“:

- За държавни дейности – няма разход за отчетения период;
- За местни дейности – при план 14 699 665 лв., изпълнение 14 211 591 лв. или 96,68 % спрямо плана за 2025 г..

Функция 9 „Разходи некласифицирани в други функции“ - при план 509 253 лв., без предвидения резерв, изпълнението е 509 252 лв. или 100 % спрямо плана за 2025 г. В тази функция са отразени разходите за лихви по заеми, както следва:

§§ 22-00 „Разходи за лихви по заеми от страната“ - план 501 185 лв., отчет 501 185 лв. или 100 % изпълнение спрямо плана за 2025 г. Тук се отчитат разходите за лихви от заем за „Фонд за органите на местното самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД, Регионален фонд „Градско развитие“, Банка ДСК АД и Търговска банка Д АД.

§§ 29-00 „Други разходи за лихви“ при план 8 068 лв. изпълнението е 8 067 лв. В този параграф са разходите за лихви от санкции, съдебни дела и др.

ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ

Анализът на измененията в начислените задължения и поетите ангажименти и спазването на максималните размери на ангажиментите за разходи и на новите задължения, показва, че наличните към края на 2025 г. поети ангажименти са 76 642 214 лв. След коригирането им с ангажименти по сключени договори за извършвани услуги по чл. 62 от ЗМДТ и по такива за сметка на трансфери от централния бюджет по чл. 52, ал.1 т.1 буква „г“ от ЗПФ те са 45 875 220 лв., в това число 23 074 576 лв. поети ангажименти по проекти, финансирани по реда на чл.113 от ЗДБРБ за 2025 г.

Съотношението на наличните към края на 2025 г. поети ангажименти за разходи към средногодишния размер на разходите за последните четири години е 28.80 % при нормативно допустим да 50 %. В сравнение с 2024 г. показателят е регистрирал подобрение, в намаление с 17,40%.

ОБЩИНСКИ ДЪЛГ

Дълг към „Фонд за органите на местното самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД

Към 31.12.2025г. главницата по общинския дълг към „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ" в размер на 197 224 лв. е изцяло погасена, платените лихви са 3 460 лв.

Погашенията по главницата и лихвите по отпуснатите заеми са следните:

„Банка ДСК“ АД - главница в общ размер 18 729 лв., платени лихви – 6 120 лв

„Регионален фонд за градско развитие“ АД - главница в общ размер 26 951 лв., платени лихви – 776 лв

По отпуснатия инвестиционен кредит от „Търговска банка Д“ АД за рехабилитация на улична мрежа в гр.Шумен и селата на територията на общината в общ размер 20 000 000 лв. са усвоени останалите средства в размер на 2 960 056 лв, погасена е главница в размер на 2 960 056 лв., а погасените лихви са в размер на 490 829 лв.

Към 31.12.2025г. общият дълг на Община Шумен е 17 280 716 лв.

Общият размер на платените лихви по тези заеми през отчетния период е 501 185 лв.

ПРОСРОЧЕНИ ВЗЕМАНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към края на 31.12.2025 г. Община Шумен няма просрочени задължения.

ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА ШУМЕН

ДАНИЕЛА САВЧЕВА
Заместник-кмет „Образование и култура“
На основание Заповед № РД-25-333 от 23.02.2026 г.
На Проф. Христо Христов – Кмет на Община Шумен

Съгласували:

Десислава Петрова
Директор дирекция БФРЗ

Изготвил:
Росица Матеева
Н-к на отдел ”Единно бюджетно счетоводство”